

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی ارتباط تیپ های شبانه روزی با رفتارهای مراقبتی پرستاران در بیمارستان های

دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۳۹۱

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

گرایش مدیریت پرستاری داخلی جراحی

استاد راهنما : مهناز سیدالشهدایی

استاد مشاور :

دکتر نعیمه سیدفاطمی

استاد مشاور آمار:

عباس مهران

نگارش:

حسن محمدی

مهر ماه ۱۳۹۲

عنوان: بررسی ارتباط تیپ های شبانه روزی با رفتارهای مراقبتی پرستاران در بیمارستان های

دانشگاه علوم پزشکی تهران ۱۳۹۱

چکیده فارسی

زمینه و هدف: مراقبت مهمترین ویژگی حرفه پرستاری محسوب می شود و در ارتقاء سطح سلامت بیماران، روند بهبودی و رضایتمندی آنها نقش مهمی ایفا می کند. تیپ های شبانه روزی، از جمله ویژگی های شخصیتی افراد است. تفاوت در عملکرد و رفتار بین تیپ های شبانه روزی می تواند بر عملکرد پرستاران از جمله مراقبت از مددجویان تاثیرگذار باشد. بر این اساس تحقیق حاضر با هدف بررسی ارتباط تیپ های شبانه روزی با رفتارهای مراقبتی پرستاران انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه مقطعی از نوع همبستگی- توصیفی است. ۵۷۳ پرستار شاغل در بخش های مختلف بیمارستانهای وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران به روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه صبحی- عصری (MEQ) و پرسشنامه رفتارهای مراقبتی (CBI) بود. برای تجزیه تحلیل داده ها از آمارهای توصیفی و آزمون اسپیرمن در نرم افزار spss16 استفاده شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد به جز زیرمقیاس توجه به تجارب دیگری، ارتباط معنی داری بین تیپ های شبانه روزی با دیگر زیرمقیاسهای رفتارهای مراقبتی و همچنین کل مقیاس رفتارهای مراقبتی ($r= ۰/۱۱۴$ و $p= ۰/۰۰۶$) پرستاران وجود داشت. همچنین در پرستاران تیپ صبح، رفتارهای مراقبتی پرستاران با شیفت صبح ثابت بهتر از شیفت ثابت شب و در گردش می باشد.

بحث و نتیجه گیری: ارتباط مثبت بین تیپ های شبانه روزی و رفتارهای مراقبتی گویای آن است که پرستاران تیپ صبحی، رفتارهای مراقبتی بهتری نسبت به پرستاران تیپ عصری دارند. توجه بیشتر به پرستاران تیپ عصری به دلیل ویژگیهای مربوط به این افراد مانند تعادل عاطفی و اعتماد به نفس پایین تر نسبت به افراد صبحی و آموزش به آنها برای ارائه رفتارهای مراقبتی بهتر می تواند در ارتقاء کیفیت ارائه خدمات توسط پرستاران تیپ عصری موثر باشد. همچنین در تعیین شیفت های پرستاران، در نظر گرفتن نوع تیپ شبانه روزی آنها حائز اهمیت است.

کلید واژه ها: تیپ های شبانه روزی- رفتارهای مراقبتی- پرستار

Tehran University of Medical science
Faculty of Nursing and Midwifery

Relationship between circadian types and nurses caring behaviors
in hospitals of The Tehran University of Medical Sciences 2012

Under supervision of:
Mahnaz Seyedshohadai

Co- Supervisor:
Doctor Naime Seyedfatemi

Abas Mehran

A Thesis submitted to the Graduated Office in Partial Fulfillment Of
the Requirement for the Degree of master in Nursing 2013

By:Hasan Mohammadi

Oct 2013

Relationship between circadian types and nurses caring behaviors in hospitals of
The Tehran University of Medical Sciences 2012

Abstract

Introduction: Caring is the most important feature of nursing profession and provides important role in increasing of health level of patients, process of recovery and their satisfaction. Circadian type was one of personality features of people. The difference in the performance between circadian types can influence in nurses performance such as caring from patients. At this base, the study performed in order to survey relationship between circadian types and caring behaviors of nurses.

Method: In this descriptive-correlationa study 573 nurses were selected from different unites of hospitals related to Tehran University of Medical Sciences in method of clustering. Data was collected by Morningness Eveningness Questionnaire (MEQ) and caring behaviors questionnaire. Descriptive statistics and Spearman test was used to analysis of data, in spss16 software.

Findings: The study findings showed that there is a significant statistical relation between circadian types and caring behaviors subscales with exception of attentiveness to the other's experience subscale. Also in morningness types, caring behaviors of fixed morning nurses is better than rotation shift and fixed night nurses.

Conclusion: Positive relation between circadian types and caring behaviors show that morningness types have better caring behaviors than eveningness types. Because of features related to E-types as lower emotional and self esteem than M-types, more attention to E-type nurses and their education can be caused to increase quality of caring in E-type nurses. it Also is important that in determining of shifts be considered nurses' circadian type.

Keywords: circadian types, caring behaviors, nurse